

שבת ו. (ש2 מעל תוס ד"ה ארבע) עד ז: (ש9)

ביאורי מושגים

מהתורה נאסרה רק הוצאה מרה"ר לרה"י ולהיפך. כל המקומות שלא נכנסו לכלל רה"ר או רה"י מותרים מהתורה. חכמים תיקנו שני איסורים מרכזיים: לגבי כרמלית - שהיא נחשבת כרה"י חלקית וכרה"ר חלקית ולכן אסור להוציא ממנה לא לרה"י ולא לרה"ר וכן אסור לטלטל בה יותר ב4 אמות. לגבי הוצאה מרה"י לרה"י - חכמים אסרו להוציא מרה"י לחברתה - אלא אם כן עשו עירוב חצרות ושיתפו את בעלי הרשויות באותו אוכל ואז הם נחשבים אותה רשות.

באר שהקיפה בפסי ביראות: אם רוצים להשתמש בשבת בבאר הנמצאת בתוך רשות הרבים (הבאר עצמה נחשבת רשות היחיד) יש לקחת 8 קרשים שרוחבם אמה וגובהם 10 טפחים. יש לחבר כל שני קרשים 900 מעלות (כך שנוצר ר'). יש להגדיר מתחם שרוחבו לא יעלה על 12 אמות, ולהציב כל צמד קרשים בקרן זווית אחרת של המתחם. המתחם שנוצר בין הקרשים מוגדר רשות היחיד ומותר לטלטל ממנו לבאר.

מה באה למעט המילה 'גמורה':

באר שהקיפה בפסי ביראות (עיין ביאורי מושגים) ועוברים אנשים רבים בין פסי הביראות: ר' יהודה: נחשב רה"ר. חכמים: נחשב רשות היחיד. (התנאים נחלקו האם הרבים מבטלים את המחיצה)

הברייתא באה לפסוק נגד ר"י!

מה באה למעט המילה 'גמורה':

הקיף מתחם ברשות הרבים בשתי מחיצות משני צדדים ובקורה או בלחי משני צדדים נוספים: ר' יהודה: נחשב רשות היחיד. חכמים: נחשב רשות הרבים (גם לאיסור זריקה לרה"י).

הברייתא באה לפסוק נגד ר"י!

הברייתא

ארבע רשויות שבת

רשות היחיד גמורה:

- א. רחב מארבעה על ארבעה טפחים.
- ב. מוקף מחיצות בגובה של עשרה טפחים.

רשות הרבים גמורה:

מקום הרחב 16 אמות - דרך בין עירונית, דרך עירונית הפתוחה משני צידיה, ככר השוק).

כרמלית:

מקום ציבורי שלא עוברים בו רבים - ים, בקעה, רחבה שלפני בעלי הבסטות, וכרמלית.

מקום פטור:

כל מקום שאינו עונה על אחת מהקטגוריות הקודמות.

מפתן הבית -

ת"ק: מקום פטור. אחרים: כשהדלת פתוחה - מסתפח לרה"י. כשהדלת נעולה - מסתפח לרה"ר.

הגמרא קובעת שבזמן שבני ישראל הלכו במדבר המדבר היה רשות הרבים. תוס' מדייקים מכך שכדי להגדיר רשות הרבים יש צורך ב600,000 אנשים.

כרמלית

מה מרבה המילה כרמלית שבברייתא: מקום בתוך רה"ר שאנשים לא פוסעים בו מסיבות שונות - בין עמודי הרוכלים, גומחה ברה"ר, וכיו"ב.

קושיה: במשנה בטהרות כתוב שבקעה היא רה"י, ואצלנו כתוב שהיא כרמלית?

תשובה:

- א. בטהרות כתבו רה"י למעט רה"ר ולא לקבוע שהיא באמת רה"י.
- ב. בטהרות התייחסו לבקעה שהוקפה שלא למגורים.

שטח שהוקף שלא למגורים: מהתורה דינו כרשות היחיד, חכמים קבעו לו דין כרמלית.

הנפ"מ: מה דין זורק חפץ שנדבק בצואה/קוצים/לבנה הנמצאים בגובה של עד שלושה טפחים האם זה נחשב רה"ר וחייב או שלא.

מעמד חפצים הנמצאים בגובה של שלושה טפחים ברה"ר

רב אשי: כל חפץ שנמצא בגובה זה נחשב חלק מרה"ר.

חייא בר רב: צואה שנמצאת בגובה זה - נחשבת מקום פטור, שאר החפצים - רה"ר.

אביי ורבא: גם צואה וגם קוצים - נחשבים מקום פטור, לבנה - רה"ר.

רבא בר שילא: גם צואה, גם קוצים ואפילו לבנה - נחשבים מקום פטור.

אביי ורבא מודים שלבנה הגבוהה משלושה טפחים לא נחשבת רה"ר.

ברייתא

המוציא מרה"ר לרה"י ולהיפך:
בשוגג - חייב חטאת.
במזיד - סקילה וכת.

ישנה שיטה שעל מלאכה אחת ממלאכות השבת אין חיוב מיתה וכת.

החידוש בברייתא הוא שאותה מלאכה אלמונית איננה מלאכת הוצאה.

כל מה שגובה מעשרה טפחים - לא נכלל ברה"ר.

כל מקום שצר מ4x4 טפחים - אינו רה"י.

כל מה שגובה מעשרה טפחים או צר מ4x4 טפחים - אינו כרמלית.
הטילו על מקום זה קולי רה"ר וקולי רשות היחיד.